

Krátká analýza programového prohlášení Rady hl. města Prahy

Mgr. Vendula Zahumenská, Ph. D.
Arnika 2015

ARNIKA

Povolební situace v Praze byla pro všechny zúčastněné poměrně nová. Do zastupitelstva přišlo 17 nových zastupitelů za ANO, které také obsadilo primátorské křeslo. TOP 09 naopak ztratila 10 mandátů. Významným hráčem se stali členové Trojkoalice a čtyři mandáty obsadili také Piráti. V zastupitelstvu zůstali i členové ODS a ČSSD, ne však v převažujícím počtu.

Noví zastupitelé by měli řešit řadu úkolů, ačkoli prozatím se do větších rozhodnutí nepustili. Ve vztahu k územnímu plánu a rozvoji by se měli vyřadit především s Metropolitním plánem (Metropolitní plán by měl především opustit prostor Institut plánování a rozvoje a otevřít se veřejnosti a zejm. městským částem. Noví zastupitelé by také měli vyřešit problém častých změn územních plánů (což se dosud nestalo, naopak jsou zastupitelům předkládány další podněty na změny územního plánu). Současně přenechali bývalí zastupitelé svým nástupcům „horký brambor“ – nelegální úpravy územního plánu, se kterými se ale také nic podstatného nezměnilo ani za nového vedení.

Pozitivním počinem ve vztahu ke zlepšení územního plánování a participace veřejnosti je jmenování náměstkem pro územní rozvoj Matěje Stropnického.

ANO zůstává i po volbách značně nečitelné, jeho volební program se územního rozvoje vůbec netýkal a ani po volbách jeho zastupitelé nedávají dostatečně zřetelně najevo, jak hodlají o územním rozvoji Prahy rozhodovat.

Z volebních programů významných pražských stran:

ANO

Nevyjádřilo se

Trojkoalice

O veřejný prostor se musí pečovat průběžně. Posílíme roli městských částí v procesu územního plánování. Územní plán s regulativy bude zárukou zdravého rozvoje města.

Zasadíme se o citlivou obnovu pražských sídlišť. Dialog o dalším rozvoji města bude veden i s odborníky a občany. Nastavíme jasná pravidla pro developery. Zlepšíme podmínky pro obyvatele v širším centru města a prosadíme zákaz velkoplošných reklam v památkových zónách.

TOP 09

Územní plánování bylo symbolem korupčního prostředí a devastace města za éry ODS. Proto jsme vše od základu začali měnit. Odmítli jsme aktualizovat od základů špatný starý územní plán. Namísto něj postupně vznikají nové klíčové dokumenty, které konečně nasměrují Prahu do 21. století. Tyto rozvojové dokumenty jsou poprvé provázány a tvoří funkční celek inspirovaný úspěšnými metropolemi Evropy. Soubor tvoří Strategický plán, Metropolitní plán (územní plán), Pražské stavební předpisy a Manuál veřejných prostranství.

Piráti

Prosazujeme, aby nové stavby kreativně využívaly opuštěné plochy („brownfields“) a aby měla v městech před průmyslovými skladišti přednost moderní architektura a kultura. Rozhodovací a dozorčí činnost města se musí soustředit hlavně na velké projekty. Lidé by měli mít možnost aktivně se zapojit do projednávání otázek týkajících se územního plánování, krajiny a životního prostředí a také vyvolat o těchto otázkách referendum.

Sociální demokracie

Urychlíme práce na přípravě nového územního plánu. V rámci územního plánování se zasadíme o navýšení počtu ploch pro sportoviště a volný čas. Zasadíme se o urychlení plánování a schvalování nových dopravních staveb v rámci Prahy a Středočeského kraje.

Budeme usilovat o to, aby neubývalo veřejně přístupných zelených ploch, a naopak se zasadíme o nárůst jejich podílu. Stávající plochy zeleně budeme důsledně bránit před zástavbou. Zabráníme zahušťování volných prostranství.

V rozvojových lokalitách, jako je Nákladové nádraží Žižkov, budeme usilovat o jejich smysluplné využití a o vybudování nových parků a sportovišť volně přístupných obyvatelům Prahy.

Prosadíme legislativní změny, které zvýší pravomoci hlavního města a městských částí v oblasti regulace developerských projektů a možnosti ovlivňovat způsob začlenění nových projektů do širšího urbanistického kontextu. Prostřednictvím nové legislativy také zavedeme povinné odvody investorů, jež budou účelově vázány na rozvoj veřejné infrastruktury a občanské vybavenosti.

KSČM

Každý občan Prahy má právo vyjadřovat se k životu města a podstatně více než dosud o něm i rozhodovat. Proto je naším cílem:

– zastoupení odborníků, občanských sdružení a iniciativ činných na území města v komisích rad a poměrné zastoupení ve výborech zastupitelstev dle výsledku voleb.

– vytváření místních občanských rad ze zástupců občanských sdružení, iniciativ a aktivních občanů, které budou poradními orgány zastupitelstev a jejich výborů.

Volební sliby a programové prohlášení:

V druhé polovině února 2015 schválila pražská rada svoje programové prohlášení. Právě tento dokument reflektuje politické přísliby z předvolebního období.

Toto prohlášení lze ve vztahu k územnímu rozvoji a územnímu plánování, včetně participace vnímat jako určitý pokrok. Bohužel neodpovídá vzletným slibům politických stran. Přesto lze říci, že více než kdy dříve programové prohlášení směřuje k otevřenosti města a alespoň teoreticky k zlepšení participace veřejnosti na rozhodování. Jako podstatné body programového prohlášení vnímáme zejména:

1. Každé město potřebuje efektivně a profesionálně fungující úřad, který zabezpečuje agendu v samosprávné ale také přenesené působnosti.
 - a. Souhlasíme zejm. s tím, že je třeba novelizovat pražský Statut – ve směru změny postavení městských částí a posílení některých jejich pravomocí ve vztahu k územnímu rozvoji.
 - b. Souhlasíme se zvýšením odpovědnosti s nakládáním s veřejnými prostředky, zejm. prosazujeme, aby magistrát požadoval po významných developerech úhradu nákladů za změny v územním plánu v jejich prospěch (tento bod souvisí i s kapitolou prohlášení týkající se financí).
2. Praha bude klást důraz na promyšlený rozvoj hl. m. Prahy, na ochranu jedinečných kulturních a přírodních kvalit hlavního města Prahy, jeho celkový charakter a panorama.
 - a. zajistí participaci veřejnosti při přípravě a pořizování všech úrovní ÚPD: tento bod považujeme za klíčový. Souvisí se zásadní změnou v procesu územního plánování, které dnes probíhá spíše bez účasti veřejnosti než s ní a mnohdy v rozporu s veřejným zájmem. Důsledkem těchto kroků je časté rušení změn či úprav územního plánu (více než dvacet zrušených změn a úprav územního plánu). Tento bod by se v praxi měl promítnout do přípravy tzv. Manuálu participace, jež by se měl dotýkat všech úrovní územního plánování, včetně otevření procesu přípravy Metropolitního plánu veřejnosti.
 - b. provede zhodnocení platných ÚPD, konceptu územního plánu (ÚP) z roku 2009 (včetně došlých připomínek) a rozpracovaného Metropolitního plánu (MÚP); iniciuje ve spolupráci se Středočeským

krajem, sousedními obcemi a MMR koncepci Metropolitního regionu a prověřit ji studii: také tento krok považujeme za nezbytný. Harmonizovat přípravu pražského Metropolitního plánu s dřívějšími připravovanými dokumenty a s koncepcemi Středočeského kraje je mimořádně důležité a doposud tomu nebyla věnována dostatečná pozornost.

- c. navrhne legislativní změny, které zvýší pravomoci hl. m. Prahy a městských částí v oblasti regulace developerských projektů a zavede nové povinné finanční odvody developerů; bude důsledně vymáhat podíl developerů na technické vybavenosti města dle platné legislativy. Tento bod prohlášení koreluje s požadavkem na odvody za změny územního plánu (výše). Respekt k názoru městské části na rozvoj jejího území nebyl dosud na předním místě. Pokud by skutečně nové vedení Prahy dokázalo vnímat potřeby odlišných městských částí a dát jim více pravomocí, byl by to krok správným směrem. To jsme ostatně navrhovali i v našich předvolebních analýzách.

3. Zdravé životní prostředí představuje jeden ze základních předpokladů kvalitního života lidí. Soustředíme se proto nejen na zachování, ale i zvětšení ploch zeleně, a to jak v nové, tak starší zástavbě. Značnou část obyvatel hlavního města Prahy sužuje nadměrný hluk a ovzduší znečištěné cizorodými látkami.

- a. zastaví úbytek zelených ploch; v okrajových částech hlavního města bude vytvářet nové zelené plochy; bude zachovávat stávající a rozumným způsobem budovat nové parky a stromořadí ve vnitřním městě; chce věnovat pozornost i vnitroblokům, komunitním zahradám, zahrádkářským koloniím, ochranné a izolační zeleni; zeleným plochám zajistí odpovídající péči.

Problematika úbytku zeleně a zástavby volných prostranství je jedním z největších problémů pražského životního prostředí. Právě změny územního plánu vedou k tomu, že se vymezují stále nové a nové plochy pro výstavbu namísto zachování volných prostranství. Arnika dlouhodobě upozorňuje na to, že je podobné rozhodování v rozporu se stavebním zákonem. Vymezování nových zastavitelných ploch je dokonce jednou z častých příčin rušení změn územních plánů soudy. Je úkolem Rady systematicky řešit tento rozsáhlý problém.

- b. ochrání unikátní přírodní území, např. Vidouli a Trojmezí; připraví vyhlášení hodnotných ekosystémů v Praze kategoriemi

obecné ochrany (významné krajinné prvky, přírodní parky) a přednostně zvláštní ochrany (přírodní rezervace, přírodní památky) a jejich začlenění do územního plánu. Arnika dlouhodobě upozorňuje na nebezpečí zástavby těchto cenných lokalit. Pokud bude rada schopna přijmout konkrétní řešení, které zabrání setrvalým snahám o zástavu, bude to znamenat významný pokrok v rozvoji území Prahy.

Ostatní body programového prohlášení jako je sociální politika, budování nových mateřských a základních škol nebo detailní problematika dopravy není předmětem našeho dlouhodobého monitorování, nicméně i v těchto oblastech je řada zajímavých návrhů.

Je samozřejmě otázkou, do jaké míry budou alespoň některé části programového prohlášení naplněny, neboť se jedná o značně ambiciózní změny a dosud k jejich přijetí nebyly učiněny téměř žádné kroky. Programové prohlášení je tak na jednu stranu vzletné a zajímavé, dokonce lze říci, že pokrokové. Dokonce se do něj do značné míry promítly mnohé předvolební sliby. Hrozí však, že zůstane pouhým teoretickým podkladem. Na závěry je samozřejmě v této situaci příliš brzy a musíme se tedy spokojit s tím, že podrobné hodnocení bude možné udělat zhruba za dva roky od voleb v roce 2014.

Krátká analýza programového prohlášení Rady hl. města Prahy

Praha, 2015

Autorka: **Mgr. Vendula Zahumenská, Ph. D.**

Vydala Arnika – Centrum podporu občanů
Chlumova 17, Praha 3, 130 00, tel. 222 781 471

Více informací: www.zmenyprahy.cz

Grafická úprava & sazba: Jakub Němeček

*Tato publikace odráží právní a faktický stav k 30. 7. 2015
a může se stát, že v průběhu doby některé informace ztratí platnost.*

Toto dílo podléhá licenci
Creative Commons

Uvedte původ – nevyužívejte komerčně

Nepropadejte panice!

www.zmenyprahy.cz